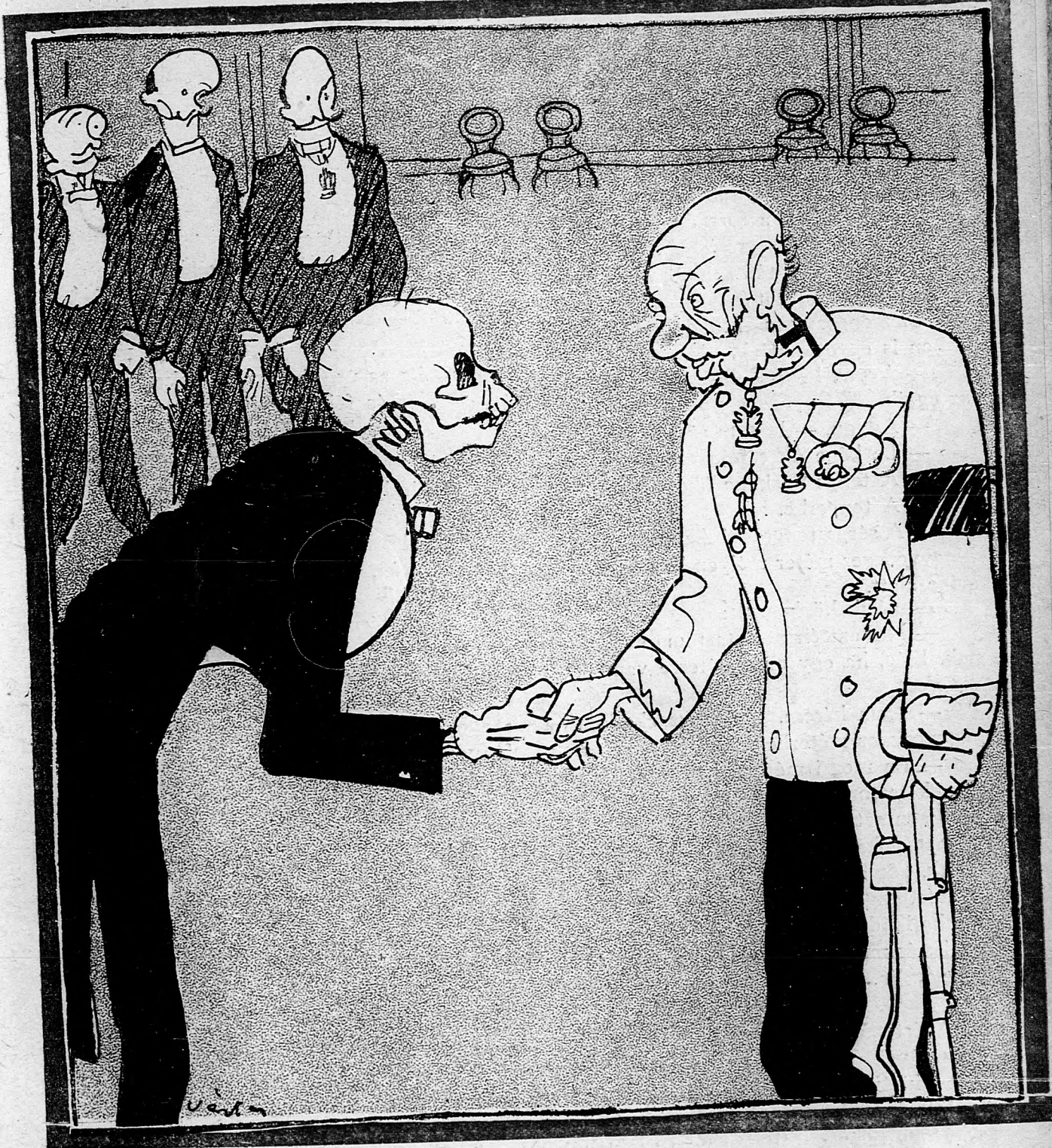

ÁPRILIS

Vértés Marcel rajza

AUDIENCIÁN

FERENC JÓZSEF: Szep, nagyon szep. És milyen volt a termés ?!...

1918 november 20

Ára 1 korona

SZERDÁTÓL – SZERDAIG

A forradalom a legfurcsább ragály. Akik terjesztik, azoknak nem lesz bajuk, akik védekeznek ellene, azok belepusztulnak.

*

A cenzura megszűnt, búsan
Jegyzi ezt fel e cikk,
A szinpadai szerző
A legjobb reklámtól elesik.

*

Két pesti ember ült a kávéházban, szidták a háborút, a militarizmust, a kapitalizmust, örültek a forradalom sikerének, a békének, a leszerelésnek, mindenben egyetértettek. Azután szidták a német császárt, Hindenburgot és Ludendorffot, szidták Clémenceaut és Lloyd Georgeot is, ebben is egyetértettek.

— Agyon kellene őket löni! — mondta az egyik.

— Agyon, — hagyta rá a másik.

— Le kéne őket fejezni!

— A tengerbe kéne őket vetni!

— A tengerbe.

— A sárga tengerbe! Az a legmélyebb. Negyvenezer méter mélyen lennének a víz színe alatt.

A másik közbeszólt:

— No, azt én nem tartom szükségesnek. Elég, ha egy centiméterre vannak a víz alatt.

— Nem kérem, én ragaszkodom a negyvenezer méterhez.

— Én meg ismétlen, hogy azt fölöslegesnek tartom, elég az egy centi!

Ezen aztán csunyán összevesztek. Gorombaságokat mondtak egymásnak, kiabáltak, sőt az, aki a negyvenezer métert kívánta, engedékenységgel, sőt reakcionárius hajlandósággal vádolta meg az egycentist és megfenyegette, hogy majd rá is lesz gondja.

*

Azért tagadhatatlan, hogy a királyok távozásával a boldogság nem teljes. Nem lehet a királyokra azt mondani, hogy teljesen fölöslegesek, vagy haszontalanok voltak. Hogy talán egyáltalán nem szolgálták

tevékenységükkel népeik érdekét. Mert itt van például a mi volt királyunk, aki most elment, aki után sok szép közhasznú tevékenység maradt egyelőre betöltetlen s aki után egyesek, nem egészen ok nélkül, sóhajtoznak. Máris aggódva jöttek össze Buda legöregebb emberei, öreg, szegény, rongyos halandók, valóságos kis gyűlést tartottak, szónokoltak, sérelmüket hangoztatták és mindegyiknek ajkáról szinte kétségbeesve hangozott el a sürgős feleletet váró kérdés:

— Vajh ki fogja nekünk a legközelebbi husvétkor a lábunkat megmosni?

*

A sakkjáték szabályait is meg kell reformálni. Modern köztársaságban nem maradhat olyan játék, melyben mindent lehet ütni — csak a királyt nem.

*

Az az ur, kiről szól énekem,
Két és fél milliót keresett
Forradalmi jelvényeken.

*

A királyok másképen képzeltek. Ugy, hogy milliós hadseregeik harcolnak majd egymással s az egyik fél győz, miközben milliók, szép, erős fiatalok, elpusztulnak. Aztán, akik megmaradtak, rendben és örülve hazatérnek. Aztán ők, a királyok is összebékélnek, a hosszú háború után, ami csak nemes játék volt nekik. Minden a legnagyobb rendben lesz. Ők dicsőségben ragyognak majd, és élnek tovább dúsan, fényesen. Sőt úgy fejezik be a nagy mérkőzést, mint a kártyások, akik husz-harminc párti kaszinó után még ülve maradnak, hogy elemeljék még azt az ezer vagy tizezer koronát. Ugy képzeltek, hogy kedélyes pezsgőzés közben így szól majd az egyik király a másikhoz, miután már vége a nagy harcnak, melyben milliók veszték el, kezében egy pakli kártyával:

— No, emeljük meg el ezt a kétezer embert!

*

Vajjon a mai eseményekre gondolt-e Ferenc József, mikor azt mondotta: „mindent megfontoltam, mindent meggondoltam.”

Rippl-Rónai József rajza

OLVASÁS KÖZBEN

A legelső magyar ember — Svájcban — a király

ÉLETRAJZ

IRTA: LENGYEL MENYHÉRT

Egy magas, kövér ember ödöngött a kisváros főutcáján, a ráérő és célnélküli emberek tipikus bizonytalanságával. Csak úgy taláalomra megállt egy-egy kirakat előtt s indokolatlan alaposággal szemlélte a kitett árukat. Majdnem félóráig időzött például egy borotva- és késüzlet kirakatánál, apróra megnézett minden tárgyat, hosszan bámulta az erős hajlású konyhakéseket épp úgy, mint a gyöngyházfényű penicilusokat, melyek egyszerű külső alatt komplikált pengéket, dugóhuzókat, sőt kis ollót és körömrészelőt zárnak magukba. A borotvák is nem csekély mértékben foglalkoztatták s mivel az önborotválkozók és pedig nem a giletel, hanem a késsel borotválkozók bátor szektájához tartozott, hosszan elgondolkodott azon a problémán, hogy széles- vagy vékony-pengéjű késsel jobb-e borotválkozni. Neki ott-

hon nagy arcához és erős szakálához több nagy lapos borotvája volt, a legnagyobb rendben tartva, de el tudta képzelni, hogy az ilyen finom, angol, vékonypengéjű késsel talán még kellemesebbé lehetne tenni a műveletet... Már-már uton volt, hogy vásárlásra szánja el magát, de a vágyat menten lehütötte a józan megfontolás, nem engedhetett meg magának felesleges kiadásokat. Így hát azzal kárpótolta magát, hogy feltette erős szemüvegét s egészen közelhajolva az üveghez, a késekre vésett firmák neveit igyekezett megjegyezni, hogy tudását ez irányban gyarapítsa.

Miután elszakadt a kirakattól, megint pár imbolygó lépést tett s figyelmét ezuttal a te- rebélyes kofák költötték fel, akik sátraik alatt ülve isteni nyugalommal vártak vevőikre. Hosszan szemlélte a zöldség- és gyümölcsfajtákat s hallgatta a szívós alkudozást, ami a sovány polgárasszonyok és a kövér kofák közt lefolyt, a vivók makacsságával, akik néha kis szünetet tartanak s azután megint felveszik az összecsapást. Olykor, kora reggeli órákban, ő

— Ha ilyen nagy marad a kínálat, hatvan fillért sem ér majd egy korona

maga is kijárt a piacra, s ilyenkor otthon mindig csodálatot keltett előnyös vásárlásaival. Nem sokat alkudozott, megállt egy-egy kofa előtt, ránézett s kedvesen, de határozottan ki mondta az árat, amit hajlandó volt adni. A kofa, talán a legbensőbb lényében még pislákoló nő alázatosságával a nagy, kövér férfival szemben, talán a határozott, de mégis meleg hang, a tiszta kék szemek hatása alatt, rendesen odaadta az árut, még akkor is, ha vesztett rajta s ő győzelmesen távozott, a kofa pedig felocsudva a pillanatnyi elernyedésből, annál dühösebben vetette magát a következő vevőre. Most is nagy kedve lett volna biztos fegyvereivel fellépni egy reménytelenül küzdő, agyon-

zelmes háboruban vett részt, melynek borzalmi ellen akkor fiatal idegei lázongtak, de később ez a háboru romantikus és hatalmas emléke lett, mint minden fiatalkori élmény, mely akár tragikus, akár vidám, mély nyomot hagy az életben. De az a nagy megrázkódtatás nem ismétlődött többé — unalmas és egyhangu lett az élet, — folyton szakmája ügyeivel foglalkozva, megtanult mindent, amire szüksége volt, pontosan és buzgón látta el feladatait, a legnagyobb szabályszerűséggel emelkedett a ranglétrán, majdnem katonai pontossággal megnősült, amint tehetett, gyerekei lettek, egyik helyőrségtől a másikba költözött, míg egyszer jóval a nyugalomba vonulás kitűzött ideje

gyötört munkásasszony érdekében, aki felett a kofa lassan, de biztosan tért nyert, de azután meggondolta magát s otthagya őket, tovább sétált.

Fáradt dobpergés hangzott, az utca hajlásából egy csapat katona tűnt elő, amint már a reggeli gyakorlatról tértek vissza a városba. A sétáló ur nem állt meg, csak éppen arra fordította a fejét s a szakértő egy pillantásával mindent meglátott rajtuk. A vezető tisztecskét, aki kissé elhagyva magát lépegetett a sör élén, s a katonák közömbös arcait, amint belemeredve a járás ritmusába, gépiesen csapkodták a kövezethez idomtalan bakkancsaikat. A sétáló ur hirtelen elkedvetlenedett — ő is katona volt.

Még egész fiatalon, mintha csak a kis gyerek katonásdi játékait folytatná, került a katonai iskolába s azontul élete a szigorú falak közt, kaszárnyákban és helyőrségekben folyt le. Különös elzártságban a világtól. Husz éves korában egy rövid és győ-

előtt,
köny
köny
rá. U
foly
előtt
Mer
diun
igaz
galn
bor
ton
de
pas
más
nem
tata
elf

sac
tá
egy
ser
má
mo
let
sá
N
sz
bi
te

él
ö
re
h
b
r
t
r
l

előtt, egy este szerény dolgozószobájában, kis könyvtárát nézegetve, melyben csak katonai könyvek voltak, élete teljes céltalanságára jött rá. Ugy érezte magát, mint egy öreg diák, aki folyton a maturára készül, de a bizottság, mely előtt letehetné a vizsgát, sohasem ül össze. Mert végre a nagy hadgyakorlatok is csak studiumok voltak, ő azt tanulta meg, aminek igazában sohse vehette hasznát. A világ nyugalmasan és békésen élt együtt s a nagy háboru reménye mindjobban eltávolodott, a katonai kaszinókban még sokat beszéltek róla, de ha néha civilek közé ment, elbámulva tapasztalta, mennyire nem hittek benne, s mily másképp rendezkedett be a világ. Ekkor egy ki nem élt élet keserű ízével, beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét, melyet szabályszerűen elfogadtak — s ő civilruhát húzott.

Még megmaradt energiájával a polgári társadalomban próbált elhelyezkedni, nem fogadták rosszindulattal, mégis, ha polgárokkal volt együtt, hihetetlenül unatkozott. Nem értett sem országos, sem városi politikához s minden más dologban csak két szempontja volt: ellentmondást nem tűrően rendelkezni, vagy rendelkezéseket elfogadni — s e két katonai tulajdonsággal a bugrisok közt semmire sem ment. Néha bámulva hallgatta egy-egy szabadszáju szerkesztő, vagy ügyvéd csodálatos nézeteit a birodalomról és a hadseregről, azt hitte, örültek közé került.

Igy aztán lassanként leszokott a társas életről. Voltak még kisebb szenzációi, ha egy öreg kameráddal találkozott, vagy pedig ha régiebb időkől származó ismerősei néha meghívták vadászatra. Ilyenkor, puskával a kezében épp úgy, mint magános sétái közben a városon kívül, amint a hegyeket és völgyeket járta, még fel-fell villant benne, hogy az a domb milyen jó tüzérségi állás, vagy ez a folyó milyen kitűnő támaszpont egy hadosztálynak, elképzelt ürközetek zajlottak le nagy hirtelenséggel a fejében, aztán ennek is vége volt.

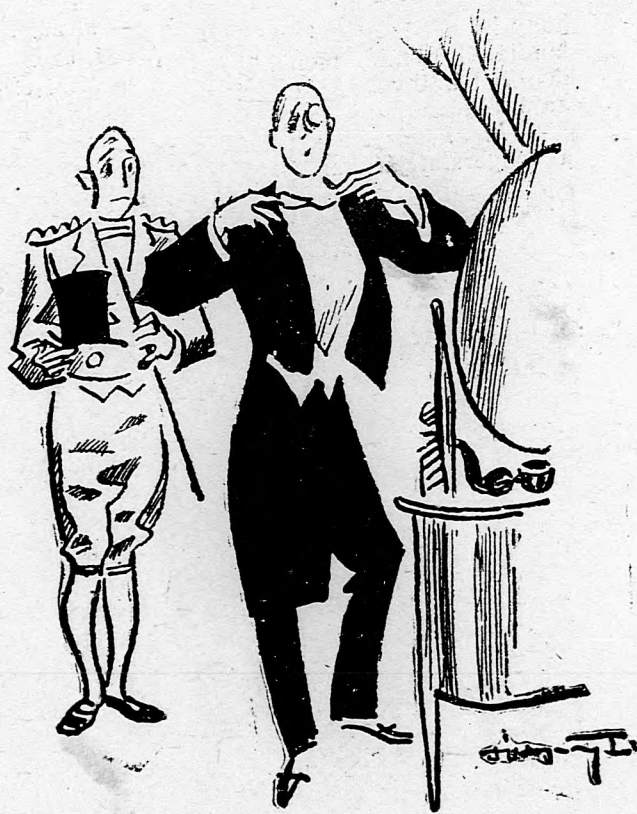
Ült otthon, öregedő felesége mellett és háztartási könyveket vezetett. Nem olvasott semmit, mert a regények és novellák sohasem érdekelték, a színházat utálta. Megszokott, magános, furcsa alakja lett a kisvárosnak. Teltek az évek. Egyszer felhorkant még, mint egy öreg paripa, háborus forgószél csapott a világra s úgy volt, hogy okvetlen kitör a nagy háboru, melyre oly régen várt s melyben még mindig szerepet remélt. De elmúlt ez is, a politikusok elsimitották, a szocialisták nem engedték, sőt az emberek, megrémülve a rejtőző veszélytől,

okosan hozzákezdtek a leszereléshez. A nyugalmazott katona azontul teljes apáthiába sülyedt, kész prédája lett a betegségeknek, egyszer egy felületes járvány söpört végig Európán s őt is elvitte. Rideg katonai temetése volt, mert a kaszárnyában az új tisztek már alig emlékeztek rá. Azonban a hadügyminiszeriumban, mikor az özvegye nyugdíjilletőségének aktáit csinálták, két öreg katona hivatalnok ült egymással szemben az irodai asztalnál, akik fiatalukból egy hadgyakorlatról emlékeztek rá s az egyik pipáját szíva, utána gondolt egy percre az ismerős névnek s átszólt a másikhoz:

— Ja — ja . . . ez is meghalt . . . ez volt az, ugye, akinek az a furcsa rögeszméje volt . . . minden hadgyakorlaton avval állt elő . . . azokkal a tavakkal ott Északon . . . azokkal . . . milyen is? . . . Mazuri tavakkal . . .

A másik azonban nem felelt, mert a pipafüsttől görcsösen köhögni kezdett.

Pólya Tibor rajza

SVÁJCBAN

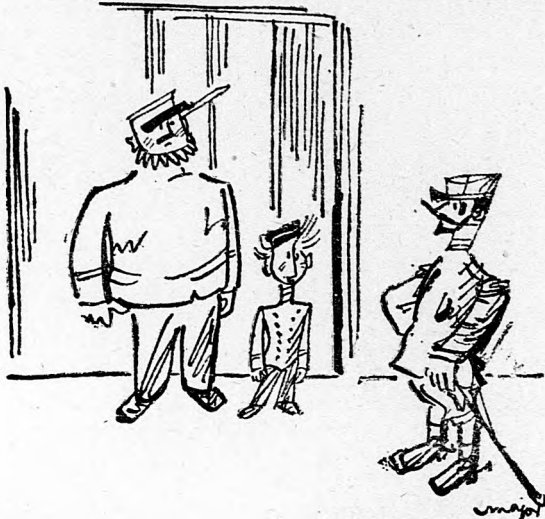
— Herceg ur, megkössem a nyakkendőjét?
— Hadd csak. Idegesít a gondolat, hogy más köti meg a nyakravalómat.

HÁZÓR

— A kegyede sincs megtöltve?

HOTEL

PORTÁS: Alig hogy elmentek a németek már itt vannak a franciák. Hol volt nekünk békében ilyen idegenforgalmunk?

BIZONYOS VAGYOK
BENNE,

hogy ha a német császár Hollandiából tovább menekül Argentínába, így fog szólani a hajó fedélzetén:

— Most már én is ellenzem a tengeralattjáróharcot!

KIVANCSI VAGYOK
ARRA,

mikor ír Papp Zoltán új királyhimnuszt?

Madarassy Beck Gyula báró arcképe. Abból az alkalomból közöljük, hogy a báró a Nemzeti Tanácsra felesküdt

JÓ ÁLLÁS

— Mondjál nekem egy egészen biztos, nyugalmas, jó állást.

— Menj el koronaőrnek.

SZINHAZ

— És hogy mulattál az udvarlóddal a Majd a Vicánál?

— Nagyon jól. A hasamat fogta nevéttében.

KIVANCSI VAGYOK
ARRA,

hogy az álhadiözvegyek is leszereznek-e?

NYILT LEVÉL

Mélyen tisztelt Nemzeti Tanács! Felvetem a kérdést, mi lesz velem és kollegáimmal, ha eltörlik a — főiri rendszert? Tisztelettel Kapuciner Sándor, a „Wilson 14 pontja-kávéház“ főpincére.

KIVANCSI VAGYOK
ARRA,

hogy az Augusztus-alap visszadjassa a vasgyűrűkre az aranyat?

Tisza István. Abból az alkalomból, hogy Madarassy Beck Gyula fölesküdt a Nemzeti Tanácsra

Levél

Igen tisztelt Habsburg Ur!

Vettem nagybecsü expressz-ajánlott levelet és van szerencsém önt mai napon értesíteni, hogy nem vagyok azon helyzetben, miszerint a kegyed szíves felszólításának eleget tegeyek.

Uraságod ajánlott levelében azt kéri tőlem, alulírottól, hogy cseréljek önnel. Kegyed hajlandó volna lemondani számomra Ausztria császári trónjáról, a magyar királyi méltóságról, Csehország királyságáról, Lengyelországról, Dalmáciáról, Horvátországról, Lodomériáról, sőt, amennyiben ragaszkodnék hozzá, a jeruzsálemi királyságról is.

De kedves Habsburg úr, hát hová tetszik gondolni? Nem megy nekem nagyon jól, de hát azért egy királylyal még sem cserélnék. Nem mondom, ha pár évvel előbb tetszett volna jönni ezzel az ajánlattal, — nem biztos, de talán, esetleg csinálhattunk volna egy kis csereüzletet.

De azért ne tessék kétségbeesni, majd nézünk valami jó, becsületes, polgári állás után. Talán a Flesch és Fischernél, ott ismerős a cégvezető. Tessék kérem megírni, hogy mihez tetszik érteni.

Isten önnel, fiatalember.

Maradok a nagyságos asszonynak kezeit csókolva, önt üdvözölve

SZENES EMBER.

Dezső Alajos rajza

KAVÉHAZBAN

— Mit jössz vissza röhögve az asztalhoz?

— Barátom, örült jól mulattam. Egy régi ujság akadt a kezembe, valami manifesztum volt benne és így kezdődött: „Hü népeimhez!”

A „nélkülözhetetlen” sóhaja

Szent Isten, február elsején lejár a felmentésem!

A SZÉLMALMOK

Tábornok (az adjutánsához): Hallja, figyeljen máskor jobban. Most jövök rá, hogy Hongrie helyett Hollandiet írta ki nekem a lexikonból.

HIVATALOS JELENTÉS

A 3. szám előtt egy gyanus alakot elővezettünk.

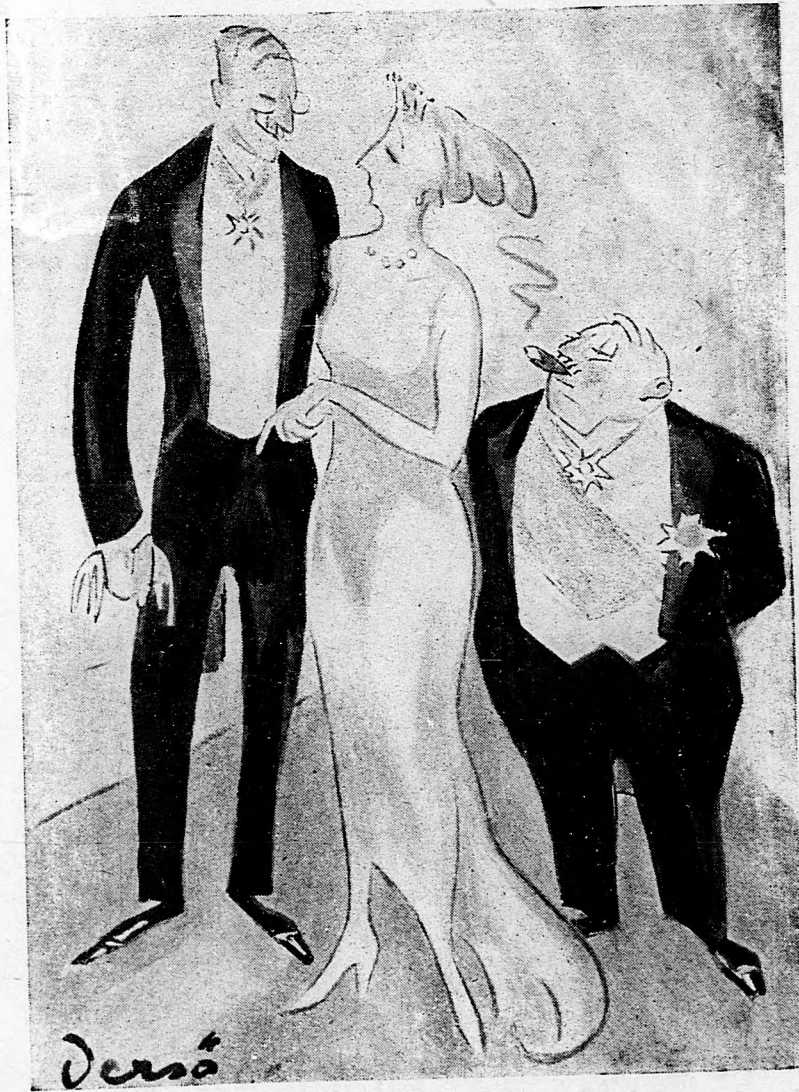
A 12. előtt ma minden csendes.

A Népszínház-utcából segítő-csapatokat kaptunk.

Pollák s. k.

A Röck Szilárd-utcai házörök vezérkari főnöke.

Kiváncsi vagyok arra, hogy Dilmos szereti-e a hollandi sajtót?

A BANKÁR: Báró ur figyelmeztetem önt, hogy feleségemet a Nemzeti Tanács védelme alá helyeztem

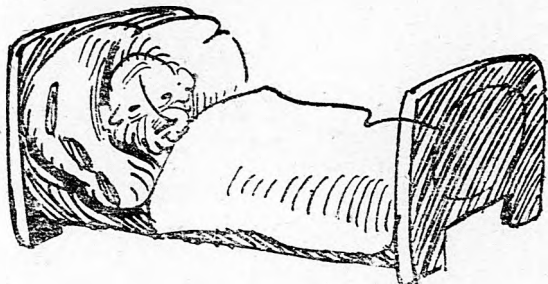
Vértes Marcel rajza

— BIZONY ASSZONYOM AZ ANYÁK EGY ORSZÁGBAN SEM GYŐZTEK ...

REJTVÉNY

IRTA: PÁSZTOR ÁRPÁD
(MAJOR HENRIK RAJZAIVAL)

1914-ben volt, augusztus végén. Véres harcok a Száva mellett, a galíciai határon, a német csapatok mélyen Belgiumban és Franciaországban. Izgalom, kétségbeesés, lelkesedés — a háboru első hónapjainak vad kábulata.

A külső Király-utcában egy különös öreg haldokolt

Franciaországból lökték haza gyalog, vonaton, kocsin, fáradtan, toprongyosan, kimerülve jött meg — ágyának esett, haldokolt. A haja, szakála olyan volt, mintha moly rágta volna ki, ahol megmaradt rozsdavöröses, ősz foltokkal tarkázva. A szeme kicsi és élénk pislogású, mint a felfellobbanó gyertya.

A képe ráncos, a szája fogatlan. Csuf kis öreg.

Bevándorolta az egész világot. Jött, ment, kereskedett, ma Párisban, holnap Pétervárot, egyszer New-Yorkban, máskor Odesszában. Mindenütt otthon volt, hazája mindenütt, sehol. A háboru világförgetege végre odapofozta, ahol született, a külső Király-utca.

Agya mellett egyetlen fia, egy huszárfőhadnagy.

Karcsu, elegáns fiu, arca napbarnított, sapkája, mint ha fejéhez nőtt volna, ferdén és valami hetyke szemtelenséggel tapadt homlokába. Balarcán végig erős vágás, férfias és merész, egyszer részegen borotválkozott és azóta ilyen harcias külsejű.

A kaszinóban, a tisztí étkezdében tékozló öseiről beszélt, akik elverték családi birtokait, sarkantyuja a dzsentri-lányok szívében pen-

gett s mikor kitört a háboru, halálos elszántsággal rögtön a postára, a cenzurához vezényeltette magát. Ott küzdött három fronton: a behívás, a repülőbizottság és a munka ellen.

Öreg apja csak arra volt jó, hogy pénzt adjon, teremtsen, szoritson neki. Mind-egy, hogy honnan, milyet, csak pénzt, pénzt, pénzt.

Nem is tudta, hogy a kis öreg zsidó haldoklik a Király-utcai udvari szobában. Véletlenül jött csak el, pénzért.

A molyette gnóm haldokolva is fia napsütötte katonarcát bámulta. Pompás csukaszürke ruháját, vállán a lovassági paszomántot, boldog volt, mikor a gyerek, az atlétatermetű, izmos fiu megmozdult és mint kis aranyharang, megcsilingelt a sarkantyú.

— Ah... ah... az én vérem! — nyögte.

A huszár lehuzta a rollót, hogy senki ne nézzen be és ne lássa szégyenét, haldokló, öreg, zsidó apját. Haragos volt, ingerült.

— Az nem szép, papa, — mondta — hogy most teszel ilyet. Hiszen most számítottam a legjobban rád. Kell pénz, főhercegi látogatások vannak, jönnek a generálisok inspicálni, most virágzik ki a katonaelet. És éppen most, éppen most teszel ilyet, ez kíméletlenség!

Keserü kedvetlenséggel nézett körül a kis szobában. Sehol semmi, csak egy pár kopott butor, rossz ruha.

Az öreg haldokló ravasz mosollyal nézte:

— Hiába kutatsz, fiam, semmi... semmi... Külföldről elkergettek, Párisba nem mehetek a szücsökhöz drága prémeket vinni a novgorodi vásárról, Antwerpenben bezárták a gyémántbörzét, amim volt, szétszedték, lefogták... vége, vége!

— Miből éljek hát meg, te rossz apa? Miből ért nem gondoskodtál rólam, ha már ilyen nagyra neveltél? És ez könnyelműség most... így... itthagyni... szivtelen, te!

A kis beteg kukac a vackon szárazon nevetett, szinte köhögésnek illett be a nevetése.

— És te még nevetesz?

Felült az ágyába s mintha ihlet, a jósok delejes ereje szállta volna meg, kitárta karját és úgy mondta:

— He-he-he! — sipolt az öreg. — Ne félj, ne félj! Ritka, drága örökség vár rád. Gazdag leszel, gazdag.

A fiúnak megcsillant a szeme.
— Apám! te jó, te nemesszívű...
Beszélj, beszélj, mielőtt lehunyod drága szemed. Szólj, én édes, jó apám.

És könnyel telt meg hűséges gyermeki szeme.

— Van... van... — nyögte az öreg — van... husz köteg finom, elsőrangú teám... kilója most 7 korona 50... Ezt rád hagyom.

— Tea?... Husz köteg tea! Na, apám, jól becsaptál.

És gunyosan nevetett.

— Hetvenöt kiló minden köteg — nyögte az öreg — illatos, mint... a tea, nehéz, mint... az arany.

— Fiam! Légy erős... két évig rá se nézz! És azután... naponként... gazdag leszel... drága fiam... adjál el... naponként egy kilót. És meghalt.

És ezennel feladom a rejtvényt az olvasónak:

Mennyit keresett az örökségen a hü fiu, aki dühében mégis megtartotta apja végakarát?

MINIATÜR

*Az őszi nap mégegyszer visszánéz,
Melengetőn, anyásan, csöndesen.
Nyeregbe szállok, vénülő vitéz,
Kissé borosan, kissé könnyesen.
A távozó lány lépteit lesem
S ajkára gondolok, mely tiszta méz.
— Melengetőn, anyásan, csöndesen
Az őszi nap mégegyszer visszánéz.*

JASZAY-HORVÁTH ELEMÉR

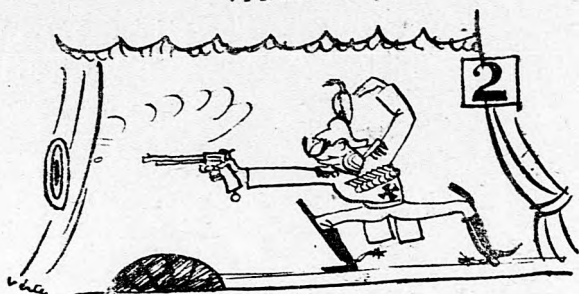

PESTI PILLANATFELVÉTEL

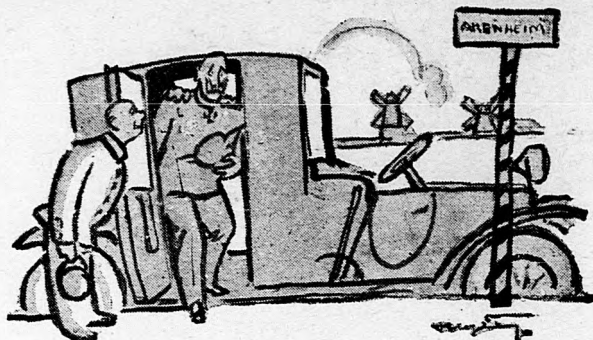
Egy ház, melynek nincs férfilakója

Vértés Marcel rajza

VARIETÉ

Vilmos — a slágerszám

SOFFÓR: Hollandia!
VILMOS: Es ist erreicht!

MINDENNAPOS IMÁDSÁG*)

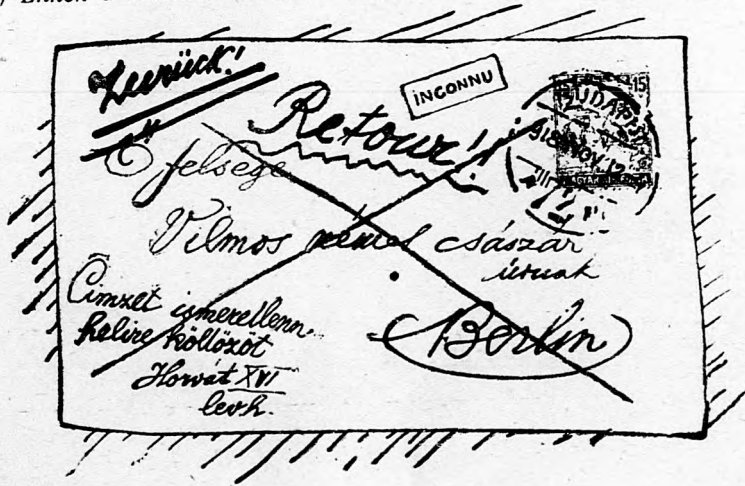
IRTA: EMÓD TAMÁS

Akinek nincs lába, hogy kell annak járni?
Hogy fog az a legény leányokra várni?
Szép piros hajnalban hogy megy a mezőre,
Fiatal menyasszonyt hogy visz menyekzőre?
Két szeme ha sűrű, síró könnybe lábbad:
Kitől kérje számon azt a csonka lábat?
Akinek nincs karja, hogy fog az ölelni?
Hogy fog az a legény szeretőre lenni?

Hogy visz az virágot szive kedvesének,
Hogy ír majd levelet hü szerelmesének,
Két szemét a könnye, ha véresre marja:
Kitől kérje számon, mér' nincs meg a karja?
Akitől elvették szeme szép világát,
Hogy látja meg a nap gyönyörű világát?
Merre-hová nézzen, ha lehull a csillag,
Hová forduljon, ha száll a virágillat?

Hogy nézze vakon a világ verőfényét?
Kitől kérje számon, a két szeme fényét?
Aki ezt a nagy gyászt a világra mérte,
Az úristen előtt feleljen meg érte;
Száradjon el a két lába, meg a karja,
Két szemit az isten vaksággal takarja,
Soha meg ne tudja senki vigasztalni,
Ha meg akar halni, ne tudjon meghalni . . . !

*) Ennek a versnek közlését a háborus cenzúra nem engedélyezte.

NEM SZERELHETEK LE

Kedves Hadügyminiszter
Ur!

Ne haragudjon, hogy leszerelési felhívásának nem tehetek eleget, tudniillik én már 1915 januárjában leszereltem az orosz fronton annál a nagy offenzívánál, amelynél olyan igen lödöztek. A szerelvényemet — egy jó éles kis bicska kivételével — ott hagytam egy fa tövénél, ott megtalálják. Ily korai leszerelésem oka az volt, hogy életveszélyes kalandokba nem ártom magam s az annexionista politikának nem voltam hive. Ezért igen kérem a nekem járó felszerelési jutalékokat s a fronton töltött két és félóra honoráriumát címemre folyósítani. Egyébként maradtam tisztelttel:

Lógós Tihamér.

A TÖZSDÉN

— Borzasztóan romlik a valutánk.
— Miért?
— Nem tudjuk megakadályozni a koronák Svájcba való özönlését.

A MAGYAR LOVAR-EGYLET

közli az Aprilissal, hogy a jövő esztendei Király-dijra benevezett összes lovak báratot jelentettek.

SZENTMÁRTONI RÉSZLET

KIS REGÉNY. — IRTA: SZÉP ERNŐ 3

Nem, Kiss Kálmán, az nem tartott az osztályllyal. Neki, kérem, a haja felfele volt kefélve, de úgy állott a homloka felett, kérem, mintha úgy született volna Kiss Kálmán. Én ötöt nem is bírom más frizurával képzelni. Akkor ő nem lehetne Kiss Kálmán. Kemény fehér homloka volt néki s az a haj is kemény volt és világos volt, én nem tudom, az nem volt szőke haj, se gesztenye, se sárga nem volt, csak tiszta volt és egyenes és biztos volt, ahogy fel volt állítva, minden külön szál egymás mellett az elején a fejének, ha néztem, kérem, hát az olyan volt, mint a hidegség és az önérdék, én Kiss Kálmán vagyok, nekem nem lehet semmiből kettesem, semmi közöm hozzátok, sajnálom. A feje bőre jól látszott a haja közt, mert nem volt sűrű haja, de a számai, azok úgy megállottak, mintha a körzötökbeli kis léniával húzta volna ötös Hardtmuth-tal a haját. Tán a szél se tudta megmozgatni az ő haját. Érdekes, némelyik fiúnak milyen korrektül megáll a haja. Én is, kérem, én is keféltem a hajam felfele, azt hiszem, negyedikben kezdtem, de mit kinlódttam vele s nem akart olyan rémek szilárd lenni soha! Kétoldalt összement és elől lefele volt bukva, pedig reggel mindig a lavórhoz mártottam a kefét, avval estem neki a fejemnek és kényszerítettem szegény lány hajamat hátrafelé. Kérem, ruhakefét használtam hozzá, mert az szigorúbb volt, mint a hajkefe s olyanokat dörzsöltem vele felfele a hajamba, hogy még egy óra múlva is éreztem, hogy ég a fejbőröm a kefélestől. Mit tagadjam, hisz már nem nevetnek

LIPÓTVÁROSI HÖLGY: (a francia tanárhoz.) Kérem fordítsa le nekem ezt a három mondatot franciára: Mindig csodáltam az önök offenzíváját... Vigyázzon az uram meg látja... Ugy-e most rosszat gondol rólam...?

- Mit csinál szomszédasszony?
- Tollat fosztok.
- És a férje?
- Az is fosztogat, fosztogat.

ki a fiúk, ha megmondom: még a sárkefével is kísérleteztem. Van fogalmuk róla, hogy hogy fáj az embernek, ha avval a piszok sárkefével szoktatja a haját felfele? Borzasztó. S kérem, mit műveltem az órán, mikor tanultam expressz, mialatt Kozma a gégején kurrogva lapozott a noteszben. Kozma olyan meglepésszerűen szokta az embert kiszólítani. Rémes volt, kérem, amint úgy húzta a levegőt, vagy mit az orrából a gégejére hátra, annak olyan pokoli fenyegető hangzása volt. Én, mint egy örült, úgy szedtem az ismeretlen sorokat a növénytanból a két szememmel és közbe idegességemben nyálazott tenyeremmel gyúrtam a hajzatomat hátrafelé, mert mire az iskolába értem, már meg volt száradva s össze volt esve az egyenes frizura. Aztán, ha a veszély elmúlt és Kozma előtt más fiú állott a katedra dobogóján, akkor már unalomból is folytattam a hajam macerálását és emlékszem, szenvedtem, amiért nekem ennyit kell harcolni, hogy a hajam felálljon és aztán fáradt lett a karom és lekönyököltem és befogtam az orromat a tenyerembe s szagolgattam a tenyeremet és merengtem, komolyan, azon a szagon merengtem, amit a tenyeremen éreztem a nyálazástól. Az az én tenyeremnek a saját szaga volt, valami nagyon-nagyon furcsán esett nekem az. Senki se magyaráz az embernek ilyesmi felől, hogy ha nyálazza az ember a tenyerét, hát annak bizalmas nyers illata lesz, amit az élet ad, az az eleven élet, ami van az ember

testén. És hogy mi ez, tudja-e más fiú is ezt. Érezte már és gondolkozik-e rajta? Az ember senkivel ilyesmirel nem tárgyal. Arra néztem, arra előre, ahol Kiss Kálmán ült és az ő fején maradt a nézése. Neki milyen könnyen megy az, hogy a haját felfelé viseli. Neki milyen egyszerű dolog ez. Neki milyen természetes dolog, hogy mindentől egyese legyen. Egyszerűen mindent minden órára remekül tud. Amit be kell vágni, bevág, amit érteni kell, ért. Én nem bírom a növénytant bevágni. A virágot elbámulom és nem győzöm sokszor szagolni, nyár elején, de Linné rendszerének semmi szép színe nincs előttem és semmi jó szaga nincsen. Az algebrát nem értem. Kiss Kálmán úgy ül ott, mintha vizsga volna. Min-

den órán úgy ül. Nézi a tanárt. Figyel. Jó volna egy gombostűt alá szúrni, szeretném látni, hogy nem ugrik-e fel, mint egy labda! Ez senkinek se sűg. Ott halhat meg a katedra előtt az a szegény rossz tanuló szomjan sűgás nélkül, csúszthat oda Kiss Kálmánnak olyan szorult pillantást, amilyentől a tankerületi főigazgató rögtön lemondana, Kiss Kálmán meg nem mozdítaná a szemét, egy gyors jelet nem adna ajkaival, egy útbaigazító szót, egy életmentő betűt nem csempészne oda neki. Istenem, a gimnázium az hadviselés, nem igaz? — szemben állnak a diák meg a tananyag, mint ellenségek. Kiss Kálmán nem a mi pártunkon van. A tananyag pártján van. Én ezt nem bírom felfogni. (Folyt. köv.)

HOLLANDIÁBAN

Biró Mihály rajza

„Hulló falevél, suttogva beszél“

Őszi

Kellem

Marj

Marj

Járvány

Marj

MO

legujabb

A

Mások
(20.000
példá

Kaphat
és minc

Az ösz
szerek,
toilette
gek, szil
gyógyv-

BUDA

Gyár:
Wimp
N.Ö

Felelő
kiadó
Előfiz

Őszi séták a Margitszigeten

a sziget tiszta, egészséges levegőjén mindenkinek nagyon ajánlatosak a járványos időkben.

Kellemes őszi-téli tartózkodás a

Margitszigeti nagyszállodában.

Saját társaskocsik a pályaudvaroktól a szállodáig

Margitszigeti kénes gyógyfürdők

egész nap nyitva. Kiváló gyógyhatás, tökéletes berendezés. Fürdőjegy ára 7 korona.

Járványok ellen

Margitszigeti Asványvizet igyék!

MOLNÁR FERENC

legújabb, és legnagyobb elbeszélőműve:

ANDOR

Második kiadás
(20.000—40.000 példány.)

Ára K.
16.50

Egy tipikus pesti fiatalember lélek- és jellemrajza viharos és tragikus szerelemi történet keretében. Az első kiadás 20.000 példányban 9 nap alatt fogyot el!

Kapható AZ EST közreműködésében VII., Erzsébet-körut 18-20 és minden elárútlójánál.

Az összes külföldi illatszerek, szappanok és toilette különlegességek, színházi festékek, gyógy- és vegyszerek

József Főherceg Ur O. csász. és kir. fenségs kamarai szállítója

Telefonszám: 85-24

EISNER GYULA KÉT OROSZLÁN DROGÉRIA

BUDAPEST, VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-UT 37. SZ.

PNEU WIMPASSING

EGYESÜLT RUGGYANTAÁRUGYÁRAK
HARBURG - WIEN

ezelőtt Menier-J. N. Reithoffer

Raktár: Budapest, Andrásy-ut 8.

Gyár:

Wimpassing Im Schwarzatalc.

N.-O.

Telefon 68-54.

Sürg.-cim: Reithofferék, Budapest

Fonal és Himzőipar Rt Budapest

Főüzlet és központi iroda
VII. Erzsébet-körut

24

FIÓKÜZLETEK:

IV. Kossuth Lajos-utca 6
IV. ker., Ferdinand bol-
gár király-ut 6. szám
IV. ker. Kigyó-utca 4. sz.

Sürgőnycim: Fonalipar.

Telefonszám: 162-04, 10-24, József 14-40

DIANA sósorszesz Mindenütt kapható

Kis üveg ára .. K 3.50
Közép üveg ára K 10.-
Nagy üveg ára K 20.-

APOLLÓ-KABARÉ

Minden este fél 8-kor

a nagyszerű új műsor!

JEGYELŐVÉTEL: Délelőtt 11 órától 1 óráig,
és délután 4 órától kezdve.
Telefonszám: József 13-26.

HAMIS FOGAKAT ÉS FILMHULLADÉKOT VESZEK

Gross Antal, Budapest, VIII., József-körut 23. sz.

NINCS GALLÉRHÍÁNY NYAKKENDŐHÁZ

ban (V. ker., Deák Ferenc-utca 14. szám,
fiókház IV. ker., Kigyó-utca 5. szám)
vásárolunk 7.- koronáért egy üveg Eko gallér-
impregnáló szert, amellyel mindenki egyedül
néhány perc alatt 2-30 gallert impre-nálhat. Egy-
egy gallér 2-3 hétig viselhető és lemosható. Hasz-
naltat utasítás mellékelve. Nyakkendő és ur divat ár-
jegyzékünket 20 f. bélyegért bárkinek megküldjük.

VÉDEKEZÉS

az influenza spanyol nátha ellen

Naponta többször gurgulázzunk langyos vízben
oldott mentholos vagy tiszta lysoformmal a hosszú
idő óta bevált kitűnő száj és toroköblítő fertőtlenítő
szerrel, mely biztosan

elpusztítja a baktériumokat.

Hazajövet néhány csepp tömény lysoformo dör-
zsölünk szét tenyerünkön és szappannal mossuk
és öblítsük le langyos vízzel.

Felelős szerkesztő: SZENES BÉLA. — Szerkesztőségi órák: kedden és pénteken 5-6-ig. Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Rökk Szilárd-ut. 9. — Ujságüzem könyvkiadó és nyomda r.-t. nyomása. — Felelős kiadó: Magyar Művés.
Előfizetési ár: Egész évre 48 K, félévre 24 K, negyedévre 12 K, egy hónapra 4 K. II. évfolyam, 46. szám

A BIBLIAI JÓB (a magyar katonához)

— Rettenetes, hogy mennyit szenvedtél.

Kober Leó